Datum
2026-09-16

Avdelning
Östergötland

Författare
Maria Wallberg

Årsrapport 2026

Ordföranden har ordet

2026 – ett år av förändring, utveckling och engagemang

Det gångna året har präglats av många viktiga händelser som på olika sätt påverkat avdelningens arbete. Både inom vår egen organisation såsom i vår omvärld. Rollen som ny ordförande har varit lärorik och givande. Den har inneburit vissa utmaningar, men också möjlighet att utvecklas och samla värdefulla erfarenheter. Ibland händer livet och då är det extra viktigt att ha en parhäst i presidiet som har varit guld värd för avdelningen. Som styrelse har vi tagit oss an uppdraget med stort engagemang och ansvar. Under året har vi fattat såväl strategiska som operativa beslut, fört viktiga dialoger och lagt grunden för den fortsatta utvecklingen av vår verksamhet lokalt här i Östergötland, ett arbete som är påbörjat men som vi hela tiden behöver utveckla för att möta nya utmaningar.

Vi har haft många kontakter med bland annat medlemmar, politiker, beslutsfattare, förtroendevalda/skyddsombud, chefer och andra fackliga organisationer. På såväl kommunal och regional nivå som inom privat sektor har vi deltagit i dialoger om samverkan och om hur vi tillsammans kan skapa hållbara verksamheter med goda förutsättningar för medarbetare och chefer.

Förutsättningarna ser olika ut på våra arbetsplatser, men den gemensamma målsättningen är densamma: Att skapa goda villkor för våra medlemmar som i sin tur kan bidra till en trygg, tillgänglig och kvalitativ vård för alla invånare i Östergötland. Att omsätta mål och avtal i praktiken är dock inte alltid enkelt. Därför är den lokala påverkan så viktig. Våra förtroendevalda/skyddsombud och engagerade medlemmar är ovärderliga i detta arbete. Tillsammans är ni grunden i vår organisation och den viktigaste kraften för förändring.

Under året deltog vi även i kongressen, som för mig var den första kongressen som kongressombud. Det var några intensiva och innehållsrika dagar fyllda av viktiga diskussioner, beslut och framtidstro. Där fattades beslut som kommer att påverka vår verksamhet under lång tid framöver och som vi nu tar med oss in i arbetet med verksamhetsplaneringen för 2027.

Kongressen innebar också att en ny förbundsstyrelse valdes, med Sophia Godau som ny förbundsordförande. Ett av de budskap som särskilt fastnade hos mig var att vi måste göra detta tillsammans. Det är ett budskap som känns mycket relevant även här i Avdelning Östergötland.

Fackligt arbete skapas gemensamt. Vi är Vårdförbundet, var och en av oss. Tillsammans kan vi påverka, utveckla och förändra. Även om fackligt arbete ibland tar tid och kan kännas utmanande är det viktigt att stanna upp och blicka tillbaka på allt vi har åstadkommit tillsammans. Under mer än hundra år har vi genom gemensamt engagemang bidragit till bättre villkor, stärkt professionernas ställning och skapat förutsättningar för en bättre vård. Ibland måste man ändå påminna sig om det.

Jag vill sist men kanske mest rikta ett varmt tack till alla medlemmar, förtroendevalda/skyddsombud och huvudskyddsombud som bidragit under året. Tack för ert engagemang, er kunskap och ert arbete.

Tillsammans fortsätter vi att utveckla framtidens vård, förbättra villkoren och stärka våra professioner.

Maria Wallberg, Avdelningsordförande Östergötland Vårdförbundet

Sammanfattning

Vi har haft ett intensivt och aktivt verksamhetsår. På årsmötet i september förra året valdes ny avdelningsstyrelse med nytt presidie, nya kongressombud samt ny valberedning.

Under året har vi fortsatt att stärka det medlems- och arbetsplatsnära arbetet med fokus på medlemsrekrytering, arbetsmiljö, inflytande och påverkan. Vi har prioriterat vår närvaro på arbetsplatserna, stärkt våra förtroendevalda/skyddsombud samt utvecklat arbetet med våra fyra professioner.

Genom medlemsaktiviteter, professionsdagar, politiska kontakter och insamling av medlemmarnas erfarenheter har vi skapat fler möjligheter till dialog och påverkan. Vi har också fortsatt att utveckla stödet inom arbetsmiljö, lön, arbetstid, chefsfrågor och privata arbetsgivare.

Samtidigt har vi identifierat behov av att arbeta mer strategiskt och övergripande, stärka det lokala mandatet och utveckla formerna för kommunikation och delaktighet. Kongressens nya vision ger tillsammans med våra lokala erfarenheter en riktning för det fortsatta arbetet.

Vår övertygelse är att ett framgångsrikt samarbete mellan arbetsgivare och medarbetare är en förutsättning för en hållbar hälso- och sjukvård. Med de nya avtalen som grund fortsätter vi arbetet för ökat inflytande, bättre arbetsvillkor och en starkare arbetsmiljö för Vårdförbundets medlemmar i Östergötland.

Måluppföljning och effekt av verksamheten

Medlemsrekrytering och värde för medlemmar

Medlemsrekrytering och värde för medlemmar
Vår målsättning är att vara en växande och relevant avdelning som både rekryterar nya och behåller befintliga medlemmar. Fler lokalt förtroendevalda och skyddsombud är en viktig del i detta arbete eftersom de stärker medlemsinflytandet, den lokala närvaron och möjligheten till rekrytering på arbetsplatserna. Styrelsen följer regelbundet medlemsutvecklingen i alla sektorer och professioner vid våra styrelsemöten.

Det medlems- och arbetsplatsnära arbetet är fortsatt prioriterat. Vi har som mål att besöka alla arbetsplatser minst en gång per år och arbetar aktivt med medlemsmöten och arbetsplatsbesök på olika tider av dygnet. Personliga möten tillsammans med medlemsaktiviteter som biokvällar och entréaktiviteter är viktiga för både synlighet, medlemsdialog och rekrytering.

Nätverksträffar för förtroendevalda/skyddsombud genomförs två gånger per år med fokus på aktuella frågor, arbetsmiljö, Vårdförbundets politik och rekrytering. Vi synliggör och uppmärksammar även våra fyra professioner genom professionsdagar, arbetsplatsbesök samt innehåll i sociala medier och på bloggen. Utöver dessa anordnar vi även skolsköterskedagen under höstlovet som är ett välbesökt och uppskattat arrangemang. Vi uppmärksammar också arbetsplatser i alla sektorer med 100 procent medlemskap genom att bjuda på tårta vilket är ett enkelt sätt att lyfta engagemang och medlemskap.

Tillsammans växer vi starkare

Målet för 2026 är att rekrytera **145 nya medlemmar**. Vi ska samtidigt minska antalet utträden, öka antalet chefer och ledare som väljer Vårdförbundet, stärka vår synlighet och öka antalet förtroendevalda/skyddsombud.

Medlemsstatistik Avd Östergötland	2024 tom aug	2025 tom aug	2026 tom aug	+/-
Medlemmar totalt	5664	5599	5684	+85
Yrkesverksamma medlemmar	4598	4457	4496	+39
Barnmorskor	194	193	190	-3
Biomedicinska analytiker	282	264	251	-13
Röntgensjuksköterskor	89	88	89	+1
Sjuksköterskor inklusive spec.ssk	4046	3948	3992	+44
Chef och ledare	191	185	182	+3
Pensionärer	560	566	565	-1
Studerandemedlemmar	468	517	580	+63
Förtroendevalda/skyddsombud	364	379	355	-24

Inträden yrkesverksam	Inträdesmål	Antal inträden	Måluppfyllelse tom augusti 2026
Region	75	48	64%
Kommun	17	7	41%
Privat	40	3	8%
Stat	13	5	38%
Okänd	0	2	-
Totalt	145	65	45%

Studentmedlemmar och vägen in i yrket

Vi möter studenter både när de startar sin utbildning i T1 och fortsättningsvis under T3-T6. Det handlar då om att berätta om Vårdförbundet och värdet kring att vara medlem. Men även senare under terminerna lägger vi mer fokus på att vara ny i yrket och vad man ska tänka på när man söker sitt första arbete. För andra året i rad ökar antalet studentmedlemmar. Samtidigt behöver vi stärka arbetet med att behålla medlemmar i övergången från student till yrkesverksam.

Region Östergötland

I Region Östergötland har verksamhetsåret präglats av flera betydelsefulla processer och förhandlingar. Arbetsmiljöfrågorna har även under året varit högt prioriterade. Genom samverkan, förhandlingar och stöd till förtroendevalda och skyddsombud har vi arbetat för att stärka medlemmarnas förutsättningar till en hållbar arbetssituation.

En av årets största händelser inom villkor har varit tecknandet av ett nytt flextidsavtal. Avtalet har väckt många tankar, förväntningar och känslor bland våra medlemmar, vilket speglar den betydelse, arbetstidsfrågor har för både arbetsmiljö och möjligheten till balans mellan arbete och privatliv.

Parallellt med detta arbete har vi under året lagt stort fokus på arbete kring ett nytt samverkansavtal. Vid verksamhetsårets slut befinner vi oss i slutfasen av processen och ser med tillförsikt på de möjligheter avtalet kan skapa. Vår förhoppning är att det ska bidra till ökad delaktighet, stärkt dialog och bättre förutsättningar för medarbetare att påverka sin arbetssituation.

Samtidigt är vi medvetna om att avtal i sig inte skapar förändring. Den verkliga skillnaden uppstår först när avtalen omsätts i praktiken. Implementeringen kommer att kräva ett långsiktigt engagemang och gemensamma ansträngningar från medarbetare, chefer, förtroendevalda/skyddsombud, fackliga företrädare och beslutsfattare. Att utveckla en kultur som bygger på samverkan, tillit och inflytande är ett arbete som tar tid men som är avgörande för framtidens arbetsplatser.

Kommun
Under året har det fackliga arbetet inom kommunerna präglats av frågor som rör arbetstid, samverkan, lön och arbetsmiljö. Vi har bidragit till att arbetstidsförkortningar införts i fler kommuner och arbetat med nya samverkansavtal, vilket skapar en möjlighet till fortsatt fackligt inflytande och dialog.

Lönearbetet har bedrivits i respektive kommun utifrån lokala förutsättningar och i enlighet med det centralt tecknade avtalet. Utfallet har varierat mellan

kommunerna beroende på verksamheternas olika förutsättningar och prioriteringar.

Arbetet med att stärka skyddsombudsrollen har en stor betydelse ute i verksamheten för arbetsmiljö, utvecklingen och vården och för att ytterligare förstärka det lokala arbetsmiljöarbetet har vi under året blivit fler huvudskyddsombud som kan verka på mer strategisk nivå för att nå våra målsättningar.

För att stärka förtroendevalda/skyddsombud har vi under året erbjudit digitala lunchträffar varje månad. Syftet med dessa är att skapa nätverk och dela erfarenheter. I september genomfördes även ett gemensamt HSO-nätverk för kommunal och privat verksamhet, med fokus på att skapa kontaktytor och möjligheter till erfarenhetsutbyte över organisationsgränser.

Retroaktiv ersättning för gravida

En viktig framgång under året var den överenskommelse som Vårdförbundet, SKR och andra fackliga organisationer tecknade kring ersättning till gravida medarbetare. Där vi som lokal avdelning stöttat många medlemmar i Östergötland. Överenskommelsen innebär att den som på grund av arbetsmiljörisker förbjudits att arbeta under graviditeten kan få ersättning för förlorad inkomst.

Frågan har varit betydelsefull för många medlemmar och överenskommelsen innebär en ökad trygghet. Från och med den 20 augusti 2025 ska motsvarande ersättning betalas ut direkt av arbetsgivaren.

Privata verksamheter och Regionalt skyddsombud (RSO)

Under året har RSO-arbetet inom privata verksamheter i hög grad präglats av förhandlingar och förändringar hos arbetsgivarna. Förhandlingar har bland annat aktualiserats i samband med vunna eller förlorade upphandlingar, byte av utförare och förändringar i verksamheten. När lokala förtroendevalda/skyddsombud saknas har RSO fått en viktig roll i att föra dialog med arbetsgivaren och företräda medlemmarna.

Inom några privata verksamheter i Östergötland har RSO genomfört riktade arbetsmiljöinsatser för att stödja medlemmar och bidra i arbetsmiljöarbetet. När verksamheter har små marginaler och hög belastning kan arbetsmiljöproblem bli svåra att vända utan stöd och strukturerade insatser.

Det riktade arbetet har under året inneburit att det tidigare uppsökande arbetet inom privata verksamheter tillfälligt fått stå tillbaka. Erfarenheterna visar samtidigt på behovet av både fortsatt uppsökande arbete och beredskap för riktade insatser när arbetsmiljöproblem uppstår.

Utöver många omfattande processer i olika sektorer och verksamheter har vi arbetat med såväl stora som små frågor som påverkar våra medlemmars vardag.

Arbetsmiljöfrågorna har fortsatt varit en central del av vårt arbete, där vi tillsammans med våra förtroendevalda drivit frågor om arbetsbelastning, hälsosamma arbetstider och hållbara arbetsvillkor. Vi har också bedrivit arbete på olika sätt för att synliggöra våra professioners kompetens, ansvar och betydelse för verksamheten.

Lokala förbättringsområden

Lokala förbättringsområden
Under året har vi identifierat flera utvecklingsområden i det medlems- och arbetsplatsnära arbetet. Våra erfarenheter visar både på arbetssätt som har fungerat väl och på områden där vi behöver tänka nytt eller arbeta annorlunda framåt. Ett gemensamt tema är hur vi kan skapa större facklig kraft genom att använda våra resurser på ett mer strategiskt sätt och samtidigt stärka våra lokalt förtroendevalda/skyddsombuds förutsättningar att driva det fackliga arbetet.

Arbeta mer strategiskt och övergripande
Vi möter många likartade utmaningar på olika arbetsplatser exempelvis kopplat till arbetsmiljö, bemanning och arbetsbelastning. När samma frågor återkommer behöver vi utveckla arbetssätt som gör att vi kan gå från att hantera många enskilda problem till att identifiera gemensamma och övergripande frågor. Erfarenheter från en arbetsplats behöver i större utsträckning kunna användas som lärdom och underlag för arbetet på flera andra arbetsplatser. Detta kan också bidra till ett mer förebyggande arbete där vi i större utsträckning kan agera innan problemen har blivit akuta.

Utveckla kommunikation och delaktighet
Vi erbjuder idag olika former av information, utbildningar och digitala möten som stöd i det lokala uppdraget. Samtidigt ser vi att deltagandet och användningen av dessa insatser varierar. Vi behöver därför fortsätta utveckla hur, när och genom vilka kanaler vi kommunicerar. Det handlar om att tydligare koppla information och möten till det lokala uppdraget och säkerställa att de upplevs som relevanta och värdefulla. Vi behöver också utveckla arbetssätt som stärker delaktigheten och gör det möjligt för fler förtroendevalda att aktivt bidra utifrån sina förutsättningar.

Inflytande och påverkan

Under året har avdelningen arbetat på flera sätt för att stärka medlemmarnas inflytande, synliggöra våra professioner och påverka utvecklingen av arbetsliv och hälso- och sjukvård i Östergötland. Arbetet har skett genom medlemsaktiviteter, opinionsbildning, politiska kontakter och genom att skapa mötesplatser där medlemmarnas erfarenheter och perspektiv kan lyftas.

Medlemsinflytande och engagemang
Vi har genomfört flera aktiviteter för att skapa mötesplatser för våra medlemmar och ge möjlighet till dialog, kunskapsutbyte och engagemang. Under mars och april genomfördes biokvällar i Motala, Linköping och Norrköping med föreläsningar om avdelningens arbete och aktuella frågor.

Vi har också varit aktiva i samband med våra fyra professionsdagar där vi mött barnmorskor, biomedicinska analytiker, röntgensjuksköterskor och sjuksköterskor. Genom dessa möten har vi kunnat uppmärksamma professionernas betydelse, fånga upp medlemmarnas perspektiv och skapa dialog kring aktuella frågor.

På sociala medier och bloggen har vi fortsatt att lyfta lokala eldsjälar och inspiratörer som genom sitt engagemang bidrar till att utveckla vården. Även gästbloggare har fått möjlighet att dela med sig av sina erfarenheter och berätta om sin vardag och sitt arbete.

Med hjälp av sociala medier har vi med bilder, filmer och texter synliggjort våra aktiviteter samt spridit information och kunskap om vårt fackliga arbete.

Påverkan
En viktig del av vårt påverkansarbete är att möta politiker och andra beslutsfattare och föra fram våra medlemmars erfarenheter och perspektiv. Styrelsen planerar regelbundet träffar med politiker i Östergötland vilket ger möjlighet att lyfta frågor som påverkar medlemmarnas arbetsliv och förutsättningarna för en trygg och patientsäker vård.

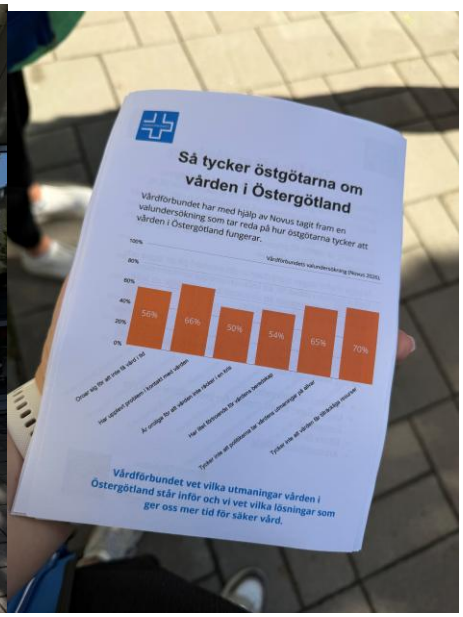

Under 2026 har vi även varit på plats utanför regionfullmäktige för samtal och dialog om arbetsmiljön inom hälso- och sjukvården. I samband med detta lyfte vi också Vårdförbundets rapport *Tid för säker vård* och vikten av att skapa förutsättningar för vårdpersonal att ha tillräckligt med tid för sitt arbete.

I juni deltog vi i ett möte med Region Östergötland och Socialstyrelsen där vi presenterade Vårdförbundets perspektiv på Nära vård. Presentationen fokuserade på hur tillräcklig tid för vården skapar bättre förutsättningar för en nära och personcentrerad vård.

Vi har varit synliga i den traditionella mediebevakningen genom intervjuer om vården i Östergötland. På så sätt har vi bidragit till att lyfta och uppmärksamma vårdens viktigaste frågor och föra dem högre upp på den offentliga agendan.

Under slutspurten av valrörelsen 2026 bjöd vi, tillsammans med Kommunal, in till en politikerkväll där medlemmarna fick ta del av politikernas prioriteringar, perspektiv och tankar kring de frågor som är viktiga för våra medlemmar. Kvällen blev mycket uppskattad och skapade värdefulla möjligheter till dialog mellan medlemmar och beslutsfattare. Förhoppningsvis bidrog den också till en ökad förståelse hos politikerna för våra medlemmars vardag, utmaningar och behov.

Medlemmarnas erfarenheter
Inför sommaren genomförde vi en enkät om sommarplaneringen inom region och kommun. Svaren från 132 förtroendevalda gav ett gediget underlag för våra fortsatta samtal med politiker och tjänstepersoner.
Genom att systematiskt samla in medlemmarnas och de förtroendevaldas erfarenheter har vi kunnat föra deras perspektiv vidare i dialogen med arbetsgivare och beslutsfattare. På så sätt blir det medlemsnära arbetet också en viktig del av vårt påverkansarbete.

Professionerna i fokus
Vi har under året fortsatt att synliggöra och skapa förståelse för våra fyra professioner. I maj genomfördes en politikerkväll med fokus på biomedicinska analytiker där förtroendevalda/skyddsombud och chefer fick möjlighet att presentera sina verksamheter och beskriva professionens betydelse. Kvällen blev ett uppskattat tillfälle till dialog mellan professionen och politiker.

Hållbarhet och schyssta villkor
Vid våra aktiviteter delar vi ut KRAV- och Fairtrade-produkter samt profilprodukter. För oss är det en del av vårt ansvar att bidra till schyssta

arbetsvillkor, både för kollegor och människor nationellt och internationellt och till en mer hållbar värld.

Guldkantsdagen och Årsmöte
Under 2025 genomfördes Guldkantsdagen för våra förtroendevalda/skyddsombud i länet. Med strax under 100 deltagande riktade vi fokus på hur vi tillsammans kan skapa engagemang, stolthet och inspiration i det fackliga uppdraget. Dagen gav möjlighet till inspiration, erfarenhetsutbyte och gemenskap mellan förtroendevalda från olika delar av länet.

Futurion och Aron Andersson bjöd på både inspiration, kunskap och tankeväckande perspektiv kring framtidens arbetsliv. Vi fick en ökad förståelse för hur olika generationer tänker, något som vi har stor nytta av i vårt fortsatta arbete.

Årsmötet 2025 genomfördes i Norrköping där totalt 155 medlemmar närvarade.

Under årsmötet uppmärksammade vi mottagarna av utmärkelserna ”Årets förtroendevalda” och ”Årets skyddsombud”.

Anna Wolf och Lina Wahlborg från Mjölby kommun utsågs till Årets förtroendevalda för sitt engagerade arbete med den lokala arbetsmiljön samt för framtagandet av ett förslag till en ny arbetstidsmodell.

Utmärkelsen Årets skyddsombud tilldelades Cecilia Lago från Vårdcentralen i Boxholm. Under våren tog hon ett stort ansvar och hanterade ett flertal arbetsmiljö- och skyddsfrågor i sin roll som skyddsombud.

Emma Klingvall tillsammans med den avgående styrelsen avtackades för sitt engagemang och värdefulla arbete under den gångna mandatperioden. Därefter genomfördes val till avdelningens styrelse, kongressombud och lokala valberedning för de kommande fyra åren.

Årsmötet utgjorde ett viktigt tillfälle för medlemmarna att göra sina röster hörda, påverka avdelningens framtida arbete och bidra till att forma Vårdförbundets verksamhet i Östergötland under de kommande åren.

Vårdförbundets kongress 2026
Vårdförbundets kongress genomfördes den 8–11 maj 2026 där 9 kongressombud från Östergötland deltog.

Under kongressen valdes en förbundsstyrelse och Sophia Godau valdes till ny förbundsordförande. Amanda Barkarö och Anette Grahn valdes in som förbundsledamöter. Annika Kaiser valdes till förbundsrevisor och Emma Lööv till revisorsersättare. Mathilda Ström valdes in som ledamot i förbundsvalberedningen.

Kongressen beslutade också om en ny vision för förbundet:

”Att lyfta varje medlem och stärka gemenskapen – tillsammans och i varje profession.”

Kongressens beslut ger en tydlig riktning för förbundets kommande arbete och blir också ett viktigt underlag för avdelningens fortsatta prioriteringar.

Övrigt

Året hade inte varit detsamma utan er. Vi vill rikta ett Varmt Tack till alla medlemmar, förtroendevalda/skyddsombud och medarbetare som med engagemang, kunskap och omtanke bidragit till vårt gemensamma arbete. Tillsammans är vi starkare och kan fortsätta driva de frågor som är viktiga för våra professioner.

Styrelsen
Vårdförbundet avdelning Östergötland